

Aan Stichting Waldnet
Postbus 63
9250 AB Burgum

Surhuizum, vrijdag 16 maart 2007

BETREFT: ADVIES IVM VORDERING POLITIE
ONS KENMERK: EP 772 UW KENMERK:

Geachte heer,

Naar aanleiding van uw verzoek om advies aangaande de brief van de politie te Burgum d.d. 14 maart 2007 kan ik u het volgende meedelen. De politie vordert van u zogenaamde identificerende gegevens (zoals onder meer het IP adres) van een persoon die in de ogen van de politie een misdrijf zou hebben gepleegd. Het misdrijf waar de persoon in kwestie van wordt verdacht betreft belediging althans dit leid ik af uit de verwijzing naar artikel 266 en 267 van het wetboek van Strafrecht.

Vooropstaat (en zo hebt u dat ook bij mij aangegeven) dat de gegevens, zoals IP adressen, van bezoekers van Waldnet en degenen met een account bij Waldnet vertrouwelijk zijn. Deze gegevens kunnen en mogen niet zonder toestemming aan derden worden verstrekt. De vraag die op dit moment aan de orde is, is of de gegevens aan de politie moeten worden verstrekt. De politie baseert haar vordering op het sinds 1 januari 2006 geldende artikel 126nc van het Wetboek van Strafvordering. Het eerste lid van dit wetsartikel bepaalt letterlijk het volgende:

1. In geval van verdenking van een misdrijf kan de opsporingsambtenaar in het belang van het onderzoek van degene die daarvoor redelijkerwijs in aanmerking komt en die anders dan ten behoeve van persoonlijk gebruik gegevens verwerkt, vorderen bepaalde opgeslagen of vastgelegde identificerende gegevens van een persoon te verstrekken.

Op basis van voornoemd artikel bent u dus in principe verplicht om de politie de gegevens te verstrekken. Voor de wetwijziging van januari 2006 ging het een en ander een stuk minder eenvoudig en was veelal toestemming van de Officier van Justitie of de rechter-commissaris nodig. Voor wat de lichtere misdrijven betreft (zoals in dit geval) mag de politie het een en ander tegenwoordig zelf vorderen.

Nu het betreffende wetsartikel nog maar vrij kort van kracht is, bestaat er weinig tot geen gepubliceerde rechtspraak over. Pas bij voldoende jurisprudentie over het wetsartikel wordt de exacte reikwijdte van het artikel bekend. De vraag is bijvoorbeeld wat een rechter bijvoorbeeld onder het verwerken van gegevens verstaat. Verwerkt u in de zin van voornoemd artikel gegevens? Hoever mag de politie gaan in het belang van het onderzoek? Zo kunnen er nog talloze vragen worden gesteld waar (nog) geen eenduidig antwoord op valt te geven.

Mijn inschatting is dat op basis van voornoemd artikel u verplicht kunt worden om de gegevens (voorzover voorhanden) aan de politie af te staan. Dat kan alleen anders zijn als u zich op een zogenaamd verschoningsrecht kunt beroepen. Een verschoningsrecht hebt u wanneer u door de informatie te geven u bijvoorbeeld uw naaste familieleden door uw informatie aan vervolging blootstelt of wanneer u met het geven van informatie een beroepsgeheim schendt. Dat is hier neem ik aan niet aan de orde.

Tegen een vordering zoals die door de politie bij u is neergelegd kunt u op basis van artikel 552a van het Wetboek van Strafvordering een klaagschrift bij de rechtbank indienen. Met een dergelijk klaagschrift en de daarbij horende procedure wordt u geconfronteerd met vrij hoge kosten, zonder dat de uitkomst op voorhand duidelijk zal zijn. De rechter zal dan het belang van het onderzoek afwegen tegen uw belangen om gegevens niet bekend te maken. Hoe dat in dit geval zal uitpakken durf ik niet op voorhand te zeggen. Uw belang is om gegevens geheim te houden en om niet als verlengstuk van Justitie gebruikt te worden. U dient gegevens van bezoekers en degenen die reageren geheim te houden, hetgeen u in de praktijk ook doet en hetgeen u nu naar ik heb begrepen ook eigenlijk wilt volhouden. Dit is begrijpelijk. Voorkomen moet worden dat de politie u (en andere sites) al te gemakkelijk aanspreekt.

Het belang van Justitie is om te achterhalen wie de uitlatingen heeft gedaan. Dat kan mogelijkwijze aan de hand van het IP-adres. Mogelijkwijze, omdat met een IP-adres alleen maar een computer kan worden gevonden waarmee het bericht (waarschijnlijk) is verzonden. Denkbaar is dat meerdere personen toegang tot een dergelijke computer hebben. Zeker wanneer uit bijvoorbeeld een bibliotheek berichten worden verzonden.

Een persoon heeft bepaalde uitlatingen gedaan (welke hij naar ik heb gelezen op de site ook al grotendeels heeft herroepen) die mogelijk een strafbaar feit op leveren. Het is niet aan ons of de politie om daar een oordeel over te geven. Wanneer de betreffende persoon wordt gevonden zal hij zich te zijner tijd bij de rechter dienen te verantwoorden. De rechter zal uiteindelijk bepalen of er sprake is van strafbaar handelen of niet. Met het verstrekken van de gegevens aan de politie veroordeelt u derhalve noch de persoon van de verdachte noch zijn uitlatingen. Evenmin doet u afbreuk aan de persvrijheid of de vrijheid van meningsuiting. Hetgeen door de betreffende persoon is geschreven, is door hem geschreven en dat is dus kennelijk zijn mening. Een mening waar hij mogelijk in rechte op wordt aangesproken, doch dat kan niet anoniem. Bovendien is het niet aan u, maar aan de rechter om te bepalen of en in hoeverre de gedane uitlatingen van de betreffende persoon al dan niet onder de vrijheid van meningsuiting vallen of niet.

Wanneer u niet aan de vordering van de politie voldoet loopt u risico's. U zou bijvoorbeeld zelf vervolgd kunnen worden. Daarnaast loopt u het niet te verwaarlozen risico dat Justitie zwaardere middelen zal inzetten. Niet ondenkbaar is namelijk dat de politie (met toestemming van de Officier van Justitie) al uw computers en servers in beslag zal nemen. Daarna kan Justitie de computers bijvoorbeeld onder zich houden zolang dat voor het onderzoek nodig is. Daardoor zal de site uit lucht raken, hetgeen noch u, noch uw lezers en adverteerders op prijs zullen stellen. De alsdan te lijden schade zal niet of zeer moeilijk verhaalbaar zijn.

Een en ander betekent dat het mij niet bepaald onverstandig lijkt om het IP-adres (onder protest) aan de politie door te geven. Ik zou hier dan wel mee tot de laatste dag wachten. Wanneer de verdachte namelijk verstandig is, meldt hij zich gewoon uit eigener beweging bij de politie in Burgum. Als de verdachte dat namelijk doet vervalt het belang van de politie om de vordering tot afgifte gestand te doen, zodat u waarschijnlijk geen gegevens zult hoeven af te staan. Dat zal dan overigens nog wel nagevraagd moeten worden.

Mocht het een en ander aanleiding tot vragen aanleiding geven dan kunt u gerust contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Mr. E.J. Postma

